

(13)

පුරාණ ආහරණ සහ සමාජය

පී.එ්.එස්. ප්‍රනාත්දු

සිව් වැනි වසර

pasfernando6@gmail.com

ලොව අතිත තොරතුරු හෙළි කර ගැනීමේදී උපයෝගී කර ගත හැකි ඉතා වටිනා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධකයක් ලෙස පුරාණ ආහරණ හඳුන්වා දිය හැකි ය. මෙතෙක් අනාවරණය කරගෙන තිබෙන පුරාවිද්‍යාත්මක මෙන්ම සමාජ විද්‍යාත්මක සාධකන්ට අනුව බලන කළ පුරාණ සමාජයන්හි ඇශ්‍රුම් කොටසක් වශයෙන් ආහරණ පරිහරණ කළ ද, ඇත් අතිතයේ දී ප්‍රාග් මානවයා ඇශ්‍රුම් හාවිතයට පෙර ද ආහරණ හාවිතය තිබෙන්නට ඇතැයි සැලකිය යුතු තරම් පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක දැනට හමු වී තිබේ (අමරසිංහ,2000,87). මිනිසා ආහරණ පරිහරණය ආරම්භ කළ අවධියේ පටන්ම ස්ත්‍රී, පුරුෂ හේදයකින් තොරව ගිරිර අංග, ප්‍රත්‍යාග අලංකාර කිරීමට ආහරණ සාදාගත් බවට පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක එමට ය. එමෙන් ම ආහරණ මිනිසුන්ගේ තොයෙකුත් අවශ්‍යතාවයන් හමුවේ විවිධ මූහුදුවරින් යුතුව සමාජයේ කැපී පෙනුණු පුරා කෘතියක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැක.

සිංහල විශ්ව කේෂයේ දෙවැනි කාණ්ඩයේ "සෞන්දර්යය අගය පිළිබඳ හැඟීමකින් පොද්ගලික රුවියට හෝ සමකාලීන සිරිත් විරිත්වලට හෝ අනුව ගිරිරයේ අංග ප්‍රත්‍යාගයන් අලංකාර කිරීම සඳහා රන්, රදී, මුතු, මැණික්, පලඹ, ඇත් දත් ආදි දෙයින් තනා පළදිනු ලබන වස්තු" ආහරණ ලෙස හඳුන්වයි (හෙට්ටිජාරච්චි,1998,548).

පුරාණ ආහරණයන්ගෙන් හඳුනාගත හැකි පුරාවිද්‍යාත්මක තොරතුරු රසක් ඇත. විවිධ ආකල්ප සහ සංකල්ප ඔස්සේ ආහරණ නිරමාණය කර ඇති බව පෙනී යයි. එනම් අතිතයේ ආහරණ නිපදවන ලද ඕල්පීන්ගේ සහ ආහරණ පරිහරණය කරන්නන්ගේ ආකල්ප සහ සංකල්ප පිළිබඳ තොරතුරු පුරාණ ආහරණ තුළින් හඳුනා ගත හැක. ආහරණ නිෂ්පාදකයින් හාවිත කරන අමුදවා, නිෂ්පාදන කුම, සැරසිලි රටා, අමුදවා, නිෂ්පාදන කුම, සැරසිලි රටා, ආහරණයන්හි ප්‍රමාණය, ඕල්පීන්ගේ නිපුණත්වය, රුවිකත්වය සහ ඔවුන්ගේ අදහස් ආකල්ප මේ ආහරණ තුළින් නිරුපණය වේ. තවද ආහරණ පරිහරණය කරන්නන්ගේ රුවිකත්වය, අවශ්‍යතාවයට මුළු තැන දෙමින් ආහරණ නිපදවා විය හැක. එනම් ආහරණ ඕල්පීන්ගේ සහ ආහරණ පරිහරණය කරන්නන්ගේ අපුරු සුසංයෝගයක ප්‍රතිථිලයක් වශයෙන් ආහරණ හඳුන්වා දීමට පුළුවන. එබැවින් පුරාණ ආහරණ, තත්කාලීන ජනයාගේ ආකල්ප සහ සංකල්ප අධ්‍යයන කිරීමට ඇති ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

ආගමික හා අහිවාර විධිකුම හඳුනාගැනීම ට පුරාණ ආහරණ ඉවහල් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු කළ ප්‍රාග් එතිහාසික කැණීම්වලින්, ගොඥබෙලි කවව, සිජ්පි කවව, සත්ත්ව අස්ථී, සත්ත්ව දත්,

පාභාණ ආදි විවිධ අමුදව්‍ය වලින් නිර්මාණය කර ඇති පළදෙනාවන් හමු වේ. උදා :- බටධොඹලෙන, ගාහියන් ලෙන, පොත්ගුල් ලෙන, කුරගල පෙන්වා දිය හැකිය. මෙම පාභාණ සහ සත්ත්ව කොටස්හි සිදුරක් සහිත බැවින් පුරාවිද්‍යායුධින්ගේ එක් මතයක් වන්නේ අතිත මානවයා මෙම අවශේෂ ආහරණ ලෙස ලෙස හාවිත කරන්නට ඇති බව ය. සත්ත්ව ද්‍රියම සහ ආහාර රාශ් කිරීම ප්‍රාග් එළිඛාසික මිනිසුන්ගේ දැව් පෙවෙතෙහි ප්‍රධාන අංගයන් ය. ප්‍රාග් එළිඛාසික යුගයට අයත් ගුහා විතු අතරත් ප්‍රමුඛ සිත්තම් වනුයේ විවිධ ඉරියවි සහිත සත්ත්ව රැපයෝ ය. මේ අනුව බලන විට සත්ත්ව අවශේෂ හාවිතයෙන් මෙන්ම භූ ගර්හයෙන් ලබාගන්නා පාභාණ මගින් ද ආහරණ සාදා පැලුදීම කිසියම් ආකාරයකට අහිවාරික හෝ ආගමික ඇදහිල්ලක ලක්ෂණයක් වශයෙන් ගිණිය හැකි බව ය (හේරත්, 1997,26). ශ්‍රී ලංකාවේ මහාඹිලා යුගයට අයත් නොයෙක් පබඳ වර්ග හාවිත කොට තනා ඇති ආහරණ පිළිබඳ වාර්තා වේ. උදා :- ඉඩින්කුවව, මාන්තායි, පොම්පරිප්පු, ගුරුගෙල්හින්න, යාන් මය පෙන්වා දිය හැක. එනම්, මහාඹිලා යුගයට අයත් සුසාන භුම් කැණීම් තුළින් මෙම ආහරණ භමුවීමෙන් පෙනී යන්නේ මොවුන් යම්කිසි අහිවාර කුමයක් සඳහා ආහරණ හාවිත කළ බව ය. එනම්, මහුගේ හෝ ඇයගේ මරණීන් පසු ඔවුන් හාවිත කළ ආහරණ ද ඒ හා තැන්පත් කරන්නට ඇත. එනම් ඔවුන් මරණීන් මත ආත්මයක් පිළිබඳ විශ්වාස කරන්නට ඇත. තවද ලක්දීව ආහරණ පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී විශේෂයෙන් ම සඳහන් කළ යුතු අවස්ථාවකි දේව විශ්වාස හා ඇදහිලි. මන්ද සැම දේව පෙරහැරකදී ම දේව ආහරණ වැඩමෙම් අතිතයේ පටන් සිදු කෙරෙන්නොකි. උද අශ්‍රාත්තනුවර දැඩි මුණ්ඩ දේවාලය, පත්තිනි මහා දේවාලය, සිද්ධ සුනියම් ගම්බාර දේවාලය, දෙවුන්දර උපුල්වන් දේවාලය. මේ අමතරව ඒ ඒ දේව රුවට අනනා වූ ආහරණ සහ ආහරණ වර්ණයන් ද ඇත. ගිව දෙවියන් අදහන්නන් ඇට වර්ග වලින් කළ මාල වර්ග පැලුදීම. ඒ ඒ දෙවියන් අදහනන් ද එම වර්ණයෙන් ආහරණ පළදිති. උද විෂේෂ දෙවියන් අදහනන් නිල් මැණික් පැලුදීම, ඉන්ද දෙවියන් අදහනන්නන් රතු මැණික් පැලුදීම, අග්නි දෙවියන් සඳහා දියමන්තිද වන්ද දෙවියන් සඳහා මූත්‍ර පැලුදීම ද දැකිය හැක. (හේරත්, 1997,26) එනම් අතිතයේ පටන් වර්තමානය දක්වා මෙකි වර්ණයන්ගෙන් යුත් ආහරණ පළදිනු ලබන්නේ ආගමික සංකල්පයන් පදනම් කරගෙන ය. තව ද ගාන්ති කරමයන්හි උඩුවියන්, පාවච සහ හේරි නාදයන් මැද්දේ ආහරණ වඩුම්වා යහනේ තැන්පත් කරයි. මේ තුළින් පෙනී යන්නේ විවිධ ආගමික සහ අහිවාර හෙළි කරන ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස ආහරණ හාවිත කළ හැකි බව ය.

පුරාතන තාක්ෂණය අධ්‍යයනය කිරීමේදී ද ආහරණ වැදගත් පුරාවිද්‍යාත්මක සාධකයක් ලෙස පෙන්වා දීමට පුළුවන. මානවයාගේ තාක්ෂණීක අවධි සහ තාක්ෂණීක කුමයන් හි ප්‍රගතිය ඇති වූ ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේදී ද පුරාණ ආහරණ බෙහෙවින් වැදගත් වේ. එනම් අමුදව්‍ය ලබාගැනීමේ සිට එවා නිමි දව්‍ය බවට පත් කිරීම දක්වා හාවිත ඕල්ප කුම ආහරණ අධ්‍යයනයෙන් දැනගත හැක. ප්‍රාග් මානවයාගේ ආහරණ අධ්‍යයනයේ දී ඔවුන්ගේ තාක්ෂණය හඳුනාගැනීමට පුළුවන. එනම් ඕලා මෙවලම් මගින් සිදුරු කර මෙවා නිපදවා ඇති බව පර්යේෂණ තුළින් ඔප්පු වේ. මෙකි ඕලා තාක්ෂණයෙන් ඇරැණු ආහරණ පසුව රන්, රිදී කරමාන්ත ආස්‍රිත තාක්ෂණය යටතේ නිෂ්පාදනය විය. රන්, රිදී කරමාන්තය පිළිබඳ මහාවංශයේ සහ සෙල්ලිපි මගින්ද තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත. මැණික් ගල්, පලිගු වැනි වටිනා ගල් වර්ග කැපීම, ඔප දැමීම පුරාණ යුගයේ සිටම පැවති බව ය. එනම් ක්‍රිස්තු පුර්ව යුගයේ සිටම ලෙන්

ලිපිවල සඳහන් කබර, තලදර, මණිකර වැනි වචන වලින් පැහැදිලි වන්නේ එම යුගයේ ස්වර්ණාහරණ කරමාන්තයේ නියලුණ දිල්පීන් සිටි බව ය. මෙකි සියලු පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක වලින් හෙළි වනුයේ විවිධ ආයුධ, දිල්පීය ක්‍රම හාවිත කරමින් ඉතාමත් දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රම යටතේ ලක්දිව ආහරණ නිෂ්පාදනය කර ඇති බවට ය. ලක්දිව පුරාණ තාක්ෂණය සහ එය වර්ධනය වූ ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු සපයන කදිම මාධ්‍යයක් ලෙස ආහරණ ඉවහල් කර ගත හැක.

ලක්දිව සමාජ සිරිත් විරිත් ක්‍රම පිළිබඳව අධ්‍යයනයේ දී අපට ආහරණ උපයෝගී කර ගත හැක. මෙහිදී අහිමේකකරණය ඉතාමත් ම වැදගත් වේ. ලක්දිව පවත්වනු ලැබූ පළමු අහිමේක මහෝන්සවය දේවානම්පියතිස්ස රුපුගේ අහිමේකය සි. මෙය ඉන්දියාවේ පැරණි වාරිතුයකි. දේවානම්පියතිස්ස රුපුට අශේෂක අධිරාජ්‍යය විසින් අහිමේකකරණය ට අවශ්‍ය සියලු දැ එවු බව මහාවංශයේ සඳහන් වේ. මෝලි, වට්ස, පාමත යන ආහරණ තුනක් ගැන සඳහන් වේ. මෝලි (මොලි) ඔවුන්න බව විශ්වාස කළ හැකි ය (අමරසිංහ,2000,96). මින් පසු කියවෙන රාජාහිමේකයන්ගේ මෙම ආහරණ පැළදීම වාරිතුයක් වශයෙන් සිදු කළ බව පෙනී යයි. උද පළමු විෂයභාජු අහිමේක මංගලයය, තිශ්ංකමල්ල රුපු තම ගල්පොත සෙල්ලිපියෙහි තම අහිමේකය පිළිබඳව සඳහන් කොට ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ විවාහ සිරිත් විරිත් පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී ආහරණ ඉතා ම වැදගත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ විවාහ සංස්කෘතිය පිළිබඳ සාක්ෂි සෙවීමේදී උචිරට, පහතරට, කතෝලික, හින්දු, මූස්ලිම ආදි වශයෙන් විවාහ සංස්කෘතින් කිහිපයක් හමු වේ. මෙහිදී ඒ ඒ ජනවර්ගයේ අනන්‍යතාවය ඉස්මතු වන පරිදි මංගල ආහරණ සකස් කොට තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස උචිරට සිරිත් විරිත් අනුව මනාලයා මුළු ඇශ්‍රම තමින් හඳුන්වන උචිරට පාරම්පරික ඇශ්‍රමෙන් සහ ආහරණයෙන් සැරසී සිටින අතර මනාලය ද ඔසරියෙන් සහ රේට ම ආවේණික වූ ආහරණයන්ගෙන් සැරසී සිටි. උද ඉර, හඳ, මාල හත. යුරෝපීයන් මෙරට ආක්‍රමණය කිරීමෙන් පසු නොයෙකුත් වර්ගයේ ආහරණ මෙරට පැතුරිණ. කුර හතර, පනාව, කරාඩු ජේඩ්බුව හා කස්තිඥ්ඨ්වැලක් මනාලයා විසින් මනාලියට දිය යුතු ආහරණ සේ පැතුරීසි සිරිතක් විය. එය ක්‍රමයෙන් මෙරට ප්‍රවලිත විය (ලගමුව,2000,8). අනීත සමාජයේ එක් එක් ජනවර්ගයේ සිරිත් විරිත් පිළිබඳ තතු හෙළි කරගැනීම සඳහා ආහරණ යොදා ගත හැක.

සමාජයේ විවිධ මට්ටම්වල පුද්ගලයන් විසින් පරිහරණය කරන උද ආහරණ අනුව තත්ත්වකාලීන සමාජ ස්ථරායනය හඳුනා ගැනීමට ද ආහරණ හාවිත කළ හැක. එහිදී මහනුවර යුගය වඩාත් සුවිශේෂී වේ. මහනුවර යුගයට අයත් සමාජ ස්ථරායනය, තනතුරු හා සමාජ පන්තින් ඒ ඒ ස්ථරයට අයත් ආහරණ තුළින් පැහැදිලි වේ. සමාජය පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට මෙන්ම එකළ සමාජයේ මිනිසුන්ගේ රැවීකත්වය, සමාජ බලපෑම, සමාජානුයේජනය විම එයට ආහරණ බලපෑ ආකාරය අවබෝධ කරගත හැකි ය. රෝබට් තොක්ස් සිරිත් විරිත් පිළිබඳ රැවීත “An Historical Relation of Ceylon” තැම්ති කාතියෙහි “පිරිම් ඔවුන්ගේ අතැගිලිවල රිදියෙන්, තඹ වලින් සහ පිත්තලෙන් කළ මුදු පළදිති. වංශවතුන් පළදිනුයේ රන් මුදුය” (Knox,1958,143. හේරත්,1997,26). පේරස් මුද්ද වැනි රාජකීයන්ට පමණක් සිමා වූ ආහරණ උචිරට සමයේ තිබුණි. (ලගමුව,1997,8) නළල් පට වනාහි රුපු හෝ අන්‍යතා පළදිනා, රනින් හෝ මැණික් ඔබිබා හෝ කරන උද නළල් තහඩුවකි. නිළම වරුදු පට

බැඳී නමකින් ගෞරව කරනු ලැබූ කාර්මිකයේද එය පළදිති. දෙවැන්තන් විසින් පළදින තෙල් පටය පට තහවුව නම් (කුමාරස්වාමී, 1962, 206). මේ තුළින් මහනුවර යුගයේ සමාජ ස්ථරායනය පිළිබඳ අවබෝධයක් ගත හැකි ය.

විදේශීය රටවල් සමග දක්වා ඇති සබඳතාවය සහ විදේශීය බලපැමි මෙරට ක්‍රියාත්මක වූයේ කෙසේ ද යන්න පුරාණ ආහරණ මගින් හෙළි කර ගත හැක. මෙරට හා රටවල් අතර පැවති වාණිජ, දේශපාලන, සංස්කෘතික සබඳතා පිළිබඳවත් ආහරණ තුළින් අනාවරණය වේ. ඉඩින්කටුව, අනුරාධපුරය, තිස්සමහාරාමය, පොලොන්නරුව ආදි ස්ථාන රාජියකින් හමුව ඇති කාර්නිලියන් ආහරණ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා යොදා ගෙන ඇත. කාර්නිලියන් මෙරටට හමුනොවන අතර මෙහි නිෂ්පාදන ඉන්දියාවේ බෙකැන් පුදේශයයි. මේ තුළින් පෙනී යන්නේ ඇතැති අතිතයේ පටන් මෙරට හා ඉන්දියාව අතර පැවති වාණිජ සබඳතා ය. විෂය කුමරුව විවාහ වීම සඳහා මදුරාපුරයෙන් ගෙන ලද කුමරිය සමග අටලොස් ශිල්පීන්ගේ කුල දහසක් එවු බව මහාවංශයේ සඳහන් වේ. මෙම ශිල්පීන් අතර ස්වර්ණකාර කුලයට අයත් රන්කරුවන් ද සිටි බවට පැවසෙන නිසා එකල ආහරණ සඳහා භාරතීය ස්වරුපයක් ලැබෙන්නට ඇතැයි විශ්වාස කළ හැකි ය. (අමරසිංහ, 2000, 94) මිට අමතරව දේශානම්පියතිස්ස රුපුගේ අභිජ්‍යකය සඳහා රාජ්‍ය කකුද හාන්ඩ අතර ආහරණ ද මෙරටට එවා ඇත. මේ තුළින් පෙනී යන්නේ රාජ්‍යයන් අතර පැවති සුහද සබඳතා ය. පොලොන්නරු යුගයේ ද්‍රව්‍ය බලපැමි ලක්දිව ඇතිවන්නට විය. මෙම යුගයේ හමුවන කළා කානි වල මෙන්ම ආහරණ වලද ද්‍රව්‍ය කළා ශිල්ප වල ආහාසය දක්නට ලැබේ. එනම් විදේශීය බලපැමි මෙරට ක්‍රියාත්මක වී ඇති ආකාරය මේ තුළින් පෙනී යයි. යුරෝපීයන් මෙරට ආක්‍රමණය කිරීමෙන් පසු නොයෙකුත් ආකාරයේ ඔවුන්ගේ ආහරණ මෙරට පැතුරිණ. එනම් විදේශීය බලපැමි දේශීය සංස්කෘතියට එක් වීම සහ එයට දැක්වූ ප්‍රතිච්චිතය ආහරණ මගින් කිහිපය නිරුපණය වේ. මිට අමතරව කාසි කැරල්ල බැඳී ඔරලෝසු මාලය ඉංග්‍රීසි සමයේ මුල් කාලයේ මෙරට ප්‍රවලිත වූ ආහරණයකි (ලගමුව, 2000, 8.) මෙරට ඇති වූ විදේශීය බලපැමි අධ්‍යයනය සඳහා පුරාණ ආහරණ මහත් සේවාවක් සපයයි.

අතිත වැසියාගේ පුම්තිරිභාවය අනුව ඔවුන්ගේ භුමිකාව අධ්‍යයනයේදී ද ආහරණ ඉතාමත් වැදගත් වේ. පුම්තිරිභාවය නොහැන් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ හාවය යන්නෙන් ගැහැණු සහ පිරිමි අතර සමාජීය වශයෙන් ඇති වෙනස හැඟෙවේ. මේ පිරිස අතර ගාරීරික වශයෙන් හා පිව විද්‍යාත්මක වශයෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂ අතර වෙනස්කම් මෙහි දී වඩාත්ම වැදගත් සාධකයන් වේ. පුරුෂයන් තම සමාජ තත්ත්වය, පොර්ඡත්ත්වය ආදිය ස්ථුට කිරීමට ආහරණ හාවිත කර ඇත. පුරුෂ ආහරණ නිර්මාණයේදී වඩාත් ම අවධාරණය කර ඇත්තේ ඔවුන්ගේ පොර්ඡත්ත්වය රැකෙන පරිදි ය. රාජ්‍ය ආහරණ නිර්මාණයේදී තේජස ගාමිහිරත්ත්වය රැකෙන පරිදි අන් අයගේ අවධාරණය රැකෙන පරිදි එය සැලසුම් කර ඇත. උදාහරණ ලෙස රාජ ඔවුන්න සහ උඩිරට මුළු ඇශ්‍රුමේ එන කිණිස්ස පෙන්වා දිය හැක. කාන්තාවන් ඩුදෙක් තම අලංකාරණය උදෙසා ආහරණ හාවිත කර ඇති බව පෙනී යයි. උදාහරණ ලෙස මාල වර්ග, කර්ණාහරණ, හිස් පළදනා, මේබලාහරණ, වළු ආදිය කාන්තාවගේ ගිරිරයේ හැඩාය අනුව නිර්මාණය කර ඇත. එනම් මෙකි ආහරණ වර්ගීකරණයට හේතු වී ඇත්තේ පුද්ගල ස්වරුපයයි.

මෝසේමර විලර ප්‍රකාශ කර ඇති ආකාරයට පුරාවිද්‍යාවේ කොටු ඇටය සේ සලකන කාලනීරණයන් සඳහාත් පුරාණ ආහරණ යොදා ගත හැක. එනම් පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන අවස්ථා වලදී හමු වන ආහරණ කොටස් මගින් ඒවා හමු වූ ස්ථිරයන්ට වකුව කාලනීරණයක් දිය හැකි ය. එනම් පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනවලදී කාලනීරණ ක්‍රමයක් ලෙස ආහරණයන්හි විවිධ වූ ලක්ෂණ අනුව එනම් තිෂ්පාදන අමුදව්‍ය, තාක්ෂණ ක්‍රමවේදය, මෝසේතර රටා සහ හැඩය අනුව කාලනීරණ මාධ්‍යයක් ලෙස ආහරණ හාවිත කළ හැක. එනම් එක් එක් කාලපරිච්ඡේද වලදී ආහරණ සඳහා යම් යම් මෝසේතර රටා ආවේණික ය. එනම් අනුරාධපුරයේ ආහරණ සඳහා පෙළ හාවිත කර ඇති සාදා ඇති ආහරණ සඳහා ඉතාමත් සරල මෝසේතර රටා ඒ තුළින් දැක ගත හැකි වේ. නමුත් පොලොන්නරු යුගය වන විට දුව්ච ආහාසය සහිත සංකීරණ මෝසේතර රටා හාවිතයට ගෙන ඇත. මහනුවර යුගයට එන විට සංකීරණ බවින් සහ එම යුගයට ම ආවේණික මෝසේතර රටා දැකගැනීමට ප්‍රථමවන. උදාහරණ ලෙස හංස ප්‍රවීත මාලය, පොල්මල් මාලය, පෙන් මාලය. එබැවින් ආහරණ විවිධ ක්‍රම ඔස්සේ කාලනීරණ ක්‍රමයක් ලෙස අධ්‍යයනය සඳහා කිහිපා මාධ්‍යයකි.

ප්‍රාග් එතිහාසික යුගයේ සිට ම යුගයෙන් යුගය මානවයා පැමිණී ගමන් මග පුරාවට ආහරණ පුවිශේෂී සාධකයක් විය. සමාජීය වර්යාව හෙළි කරන එනම් හැසීරීම, ආගම, සංස්කෘතිය, විද්‍යාව, අදහස් සහ සංකල්ප මේ සැම දෙයක් පිළිබඳව පුරාණ ආහරණ අධ්‍යයනය තුළින් දැන ගත හැකි වේ. තව ද පුරාවිද්‍යාත්මක දත්ත රස්කිරීමේ ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස ද පුරාණ ආහරණ පෙන්වා දිය හැක.

ආච්‍රේය මූලාශ්‍ර හා ලිපි නාමාවලිය

අදිකාරී, ගාමිණී. ජ්‍යෙෂ්ඨත්තා, එස්. ආර්. මනමේන්ද්‍ර-ආරච්චි. 2013, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඒතිහාසික පුගයට අයත් බෙල්ලන්ගෙන් නිර්මිත පෘථිවී හා පැලදුන, The Journal of Archaeology and Heritage Studies, සංස්: තිස්ස විරසේකර, පුරාවිද්‍යාව හා උරුමකළමණාකරන අධ්‍යනාගය, රජරට විශ්වවිද්‍යාලය. පිටු අංක 2.

අමරසිංහ, මාලිංග. 2000, සිංහලේ පුරාණ ඇඟුම් ආයිත්තම්, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.

අමරසිංහ, මාලිංග. 2007, පැරණි ලක්දිව විස්ත්‍රාහරණ, දියාවංශ ජයකොට් සහ සමාගම, කොළඹ .

කුමාරස්වාමී, ආනන්ද. 1962, මධ්‍ය කාලීන සිංහල කලාව, සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.

මල්කාන්ති, නාලනී. 2008, පෘථිවී නිර්මාණ, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල, සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය, කොළඹ.

හෙටිට්‍රාරච්චි, ඩී.එ. 1998, සිංහල විශ්වකෝෂණ දෙවැනි කාණ්ඩය, සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.

හේරත්, යමුනා. 1997, පුරාණ ආහරණ හෙළි කරන පුරාවිද්‍යාත්මක තොරතුරු, සංස්කෘතික පුරාණය, සංස්: වී. පී. කුලතුංග, යුතෙස්කේ ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික ත්‍රිකෝෂණය, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල. පිටු අංක 26.

ලගම්ව, ඒ. 2000, ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ස්වර්ණාහරණ කර්මාන්තයේ ප්‍රහවය, විකාශය, හා තාක්ෂණික කිල්ප ක්‍රම, කොළඹකාගාර 6 වෙනි කලාපය, සංස්: එච්. ඒ. එකනායක සහ රංජිත් හේවගේ, ජාතික කොළඹකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව. පිටු අංක 8